

Teasen (www.radiotip.be)

Het is een veelgehoorde term in de radiowereld. 'Je moet eens wat meer teasen!', dat wordt her en der geroepen, door radiodeejays onderling, programmaleiders en radiocoaches. Maar wat is een tease nou eigenlijk? En waarom doen we het? Een poging tot een beknopte uitleg.

Een tease is nog het best te vergelijken met een raadsel waar je de oplossing nog niet van gehoord hebt. Stel ik vraag je 'Waarom heeft Sinterklaas een baard?'. En ik geef je (nog) niet het antwoord. Dan gaat je brein automatisch proberen een antwoord te verzinnen. 'Omdat hij oud is', of 'Omdat hij geen zin heeft om zich te scheren' enz.

Een groot misverstand over de tease is dat het vooral bedoeld is om luisteraars langer te laten luisteren, zodat dat je luistercijfer goed doet. Dat is vanuit het radiostation gedacht terwijl jij als radiopro natuurlijk vanuit de luisteraar denkt en hoe je het voor hem/haar het leukst kan maken. Een tease is op de eerste plaats bedoeld om de luisteraar bij het programma en station te betrekken en het voor hem/haar leuk(er) te maken om naar je te luisteren!

Neem het voorbeeld van een kind dat aan zijn moeder vraagt 'mam, wat eten we vanavond?'. Een moeder die zegt 'iets wat je heel erg lekker vindt jongen!' heeft de rest van de dag de aandacht van het kind én het verhoogt de feestvreugde als uiteindelijk, na 6 uur wachten en het nog meerdere malen vragen de patat met kip en appelpoes op tafel komt.

In TV series wordt natuurlijk ook volop gebruik gemaakt van teasing. We noemen dat een cliffhanger. Maar als je goed oplet barst een goede TV serie van de teases. Steeds wordt een stukje meer duidelijk van een verhaallijn, je krijgt weer een klein beetje meer informatie waardoor je brein weer van allerlei invullingen gaat geven aan wat er staat te gebeuren. Je wordt helemaal in de aflevering getrokken en leeft mee met de hoofdrolspelers.

Een goede tease geeft dus nog niet teveel weg van wat er aan zit te komen. Je kunt zeggen 'Zometeen een hit van Coldplay', maar sterker is natuurlijk 'Zometeen de hit van Rihanna waarop Prins Willem-Alexander Prinses Maxima ten huwelijk heeft gevraagd'. Let wel op dat je tease op waarheid gebaseerd is, want je bent snel het vertrouwen van je luisteraar kwijt als het een leugen blijkt te zijn. Zeker in deze tijd van Google is de kans groot dat mensen het al gaan zitten Googlen nog voordat jij 'de pay-off' hebt gegeven.

Een goede muzikale tease zou bijvoorbeeld zijn 'Zometeen de zangeres die op haar dertiende ontmaagd werd'. Moeilijker te checken, maar als je dan vlak voor of na het nummer vertelt waar je deze info vandaan hebt of waar zij het verteld heeft dan behoud je je imago als muzikkenner en word je geen fabeltjesverteller. Ohja, het is trouwens Madonna :)

Teasen kan alle kanten op. Vooruit, achteruit, links, rechts. Het heeft allemaal effect. Als je de luisteraar terloops vertelt dat het gisteren erg gezellig was met Goedele Liekens in de studio (of iemand anders die op dat moment het gesprek van de dag is), is dat ook een tease. Heb je het niet gehoord dan denk je waarschijnlijk 'he shit ik moet toch eens wat

vaker luisteren naar die gasten', heb je het wel gehoord dan versterkt dit de band met je luisteraar weer wat verder want je refereert aan iets wat je samen hebt meegemaakt. En je hebt kans dat het nog wat verkeer naar je website oplevert omdat mensen het even willen terugluisteren.

De deejays die het beste kunnen teasen op de radio zijn waarschijnlijk ook de beste minnaars. Het grootste deel van het liefdesspel (en überhaupt het onderhouden van een relatie) bestaat niet uit de daadwerkelijke 'daad' maar het er naartoe werken. Dat kan al beginnen met een kleine kus aan je partner voordat je weggaat. Een lief tekstberichtje. Een blik. Een kleine tik op de billen als de kinderen even niet kijken. Elkaar aanraken, knuffelen, strelen en weer loslaten. Bij de radio is dit net zo. Je verwent je luisteraar keer op keer door hem of haar een klein beetje meer te vertellen hoe het zit. Waardoor er zich spanning opbouwt. Wat zou het zijn? Waar gaat het over? Totdat eindelijk dan het bevredigende moment komt waarop je de tease afmaakt door te vertellen waar het over gaat, waarom etc.

Een Amerikaanse radiogoeroe heeft wel eens verteld 'je zit niet in de radiobusiness, je zit in de vrienden-maak-business!'. Dat zou je kunnen betrekken op je carrière en denken dat je vooral met zoveel mogelijk mensen uit de radiowereld moet gaan lunchen, natuurlijk, ook belangrijk, maar je bent vrienden aan het maken aan de andere kant van het radiotoestel. En net als in een gewone vriendschap horen daar dingen bij waardoor je die band probeert te versterken. Zodra je weet dat je luisteraar geïnteresseerd is in bepaalde zaken, zorg dan dat je hem of haar daarin voorziet. De juiste muziek, de juiste info, de juiste nieuwtjes, de juiste humor. Ook bij het teasen kun je daar gretig gebruik van maken.

Er zijn zaken waarin (bijna) ieder mens in geïnteresseerd is. Neem nou geld. Of een huis. Vakantie. Of lekker goedkoop uit eten. Als je bij het begin van je tease de interesse weet te pakken van je luisteraar zit je goed. Spreek ze aan op een van hun basisbehoeften en de oren zijn gespitst. Dat vergt enige voorbereiding en kost je inderdaad tijd, maar je kunt natuurlijk ook, als je een goede producer hebt, hem of haar vragen een tease tekst voor je te schrijven die meteen inspeelt op de basisbehoeften van de mens.

Stel nou jouw radiozender geeft mooie reizen naar Hawaï weg. Op een moment dat heel Vlaanderen en Nederland loopt te kleumen van de kou. Dan is dit natuurlijk het perfecte moment om een tease te schrijven die helemaal tot de verbeelding spreekt. Eerst spreek je de luisteraar aan op het feit dat het zo koud is, op je meest natuurlijke en persoonlijke manier. Dus niet van 'oh oh wat is het koud mensen' maar 'had je vanochtend ook zo'n moeite met weg te komen van huis? ik heb een kwartier de ramen van de auto staan krabben totdat ik m'n vingers niet meer voelde!'. Je onthult iets over jezelf, je maakt een verbinding met je luisteraar en haalt iedere schijn weg dat je 's ochtends opgehaald wordt met een limousine voor je radioshow :) Je wordt een mens in plaats van een ster deejay.

Daarna schets je een beeld van hoe het zou kunnen zijn. 'Man wat verlang ik naar de zomer. Of beter nog: Verlang je ook zo naar de zomer? Wat zou het lekker zijn om een hele dag in de zon lekker in de hangmat te liggen'. 'De hele dag cocktails drinken', roept je sidekick nog. Je luisteraar ziet zichzelf al helemaal liggen, terwijl hij in de kou op de fiets, in de trein of in de auto in de file naar je zit te luisteren. Als je op dat moment zegt dat dat tot de

mogelijkheden behoort dan kan het niet anders dat zijn/haar hart een vreugdesprongetje maakt! En hij/zij snakt naar meer informatie. Natuurlijk geef je dan niet meteen die reis weg, maar vertel je wat de mogelijkheden zijn om dit voor elkaar te krijgen. 'Lijkt het je wat, in je zwembroek in de hangmat, in HAWAII!'. Je luisteraar staat op het punt om zich al in te smeren. En jij vertelt 'blijf dan nog even luisteren want zometeen de Grote Ik Wil Naar Hawai Quiz bij Radio XXX'.

Het gaat er altijd om hoe je het zo leuk mogelijk kan inkleden zonder dat je teveel weggeeft. Je kunt zeggen 'luister vanmiddag naar Sjors & Sjimmie om een reis naar Hawai te winnen' maar zoiets is kurkdroog, spreekt niet tot de verbeelding en klinkt bijna als een dwingende opdracht zoals geen enkel mens die wil horen, hoe opgewekt je het ook vertelt.

Titels van muziek teasen kan, maar het is sterker om even een fragment te laten horen en dan natuurlijk het liefst het refrein wat je luisteraar kent. Het is weer even je vriend (de luisteraar) een lepeltje laten proeven van de heerlijke soep die je aan het bereiden bent. Het versterkt jullie onderlinge band, het verhoogt de feestvreugde en de luisteraar zal waarschijnlijk de radio keihard zetten op het moment dat het hele muziknummer voorbij komt. Waarom? Omdat hij/zij al in de stemming is geraakt door dat kleine voorproefje wat je hem gegeven hebt.

Je kunt achteruit teasen (show van gisteren of daarstraks), je kunt teasen naar een collega deejay later die dag, maar je kunt natuurlijk ook teasen naar hetzelfde tijdstip op een andere dag. Horizontaal teasen noemt men dat met een sjiek woord. Mensen hebben zo'n beetje 5 dagen in de week hetzelfde ritme. Jouw radioshow als het goed is ook. Dus als je om 07u45 zegt dat morgen rond dit tijdstip Lenny Kravitz bij Radio XXX zijn meest dierbare gitaar gaat weggeven dan is dat een sterke tease. Je luisteraar heeft nog een dag de tijd om zijn vrienden te bellen die gitaarspelen of groot fan van Lenny Kravitz zijn. Of het op facebook te zetten. Of zelfs op zijn vrije dag z'n wekker te zetten omdat hij die gitaar wil winnen!

Bij de publieke en commerciële TV zenders in Nederland en Vlaanderen doen ze ook niet anders. Met aftelbumpers 'zoveel dagen tot een nieuw seizoen van Expeditie Robinson'. Met tekstjes in beeld. Met promo's. Zelfs met nieuwe afleveringen van een soapserie die een dag eerder online al vooruit te kijken zijn. Allemaal om de band te versterken, je vast te houden maar natuurlijk ook om vast het gesprek op gang te krijgen over wat er nog bij SBS of RTL te zien is. Zij hebben geen deejays die het kunnen doen maar je ziet wel steeds meer presentatoren op het laatste van hun programma nog even gauw verwijzen naar morgen of wat er na de reclame komt. Aan het einde van het acht uur journaal bij NPO1 wordt altijd een voorproefje gegeven van een topic uit Nieuwsuur op NPO2. Bij de zenders van RTL zie je constant in beeld wat er op de andere zenders zometeen begint. Het lijkt allemaal heel commercieel, maar het is toch ook gewoon een stukje service om te laten weten aan je kijker dat zijn/haar favoriete programma zometeen begint? Een ook weer de voorpret! 'He schat, je favoriete film komt morgen op TV. Welke zender? Ik geloof SBS6!'. Verbinding!

Het is een misverstand om te denken dat 1 keer iets aankondigen vantevoren voldoende is. Of aan het begin van je radioshow alles opnoemen wat eraan zit te komen. Luisteraars komen en gaan. Iedere 20 minuten, zeker in de ochtend en middag drive time, heb je er

weer een boel verse luisteraars. Waarom zou je die dat heerlijke verheugen of meebeleven onthouden? Omdat jij denkt 'dat heb ik toch al verteld?'. Probeer de tease gewoon steeds net iets anders in te kleden, je jaagt zo niemand weg en betreft iederfeen erbij.

In deze tijd van social media is het echt de kunst om je luisteraar bij de lurven te pakken en de band zo te versterken dat hij niet anders kan dan met jou bezig te zijn, op het moment dat hij luistert. Al is het maar in zijn hoofd. De aandacht is gauw afgeleid, mensen worden overprikkeld door boodschappen de hele dag dus is het zaak dat jij in de top drie van prioriteiten komt te staan en daar blijft. Dat lukt alleen door in te tunen op hun behoeften. En zelf een mens te zijn op de radio, in plaats van een anonieme stem die mededelingen doet, net als de mevrouw op het vliegveld of treinstation die zegt dat de trein uit Antwerpen 10 minuten vertraging heeft. Een vervangbare stem die niemand zal missen. Wees dat niet.

Wees een goede bekende. Die zelfs een vriend zou kunnen worden. Dan krijg je vrienden die het teasen namens jou gaan doen. Die praten met hun kennissenkring en collega's over jou. 'Heb je het gehoord, bij Radio XXX geven ze deze week reizen weg naar Hawaii! Man wat zou ik daar zin in hebben, om met jou naartoe te gaan. Als jij nou morgenochtend ook even luistert en belt, dan hebben we dubbel kans, deal?'. Hoe mooi is dat!

Waarom Sinterklaas een baard heeft trouwens? Om zijn kin. Pa doem tss. -start jingle-